Ч. 6 (14.254). Львів, пятниця 10. січня 1936. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакция і Адміністрация: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-360. 145.322. Адреса для телеграм „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

Передплата в краю: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ За границею: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 33 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 21-9-41. „ Друкарні: 22?-26. В справі оголошень звертатися до Адміністрації. Ціна одного примірника 20 сот.

Слово Митрополита Кир Андрея,

виголошене у львівському радіо дня 6. січня ц. р. в год. 19.15.

Христос Раждається!

Божий Син сходить із неба на землю і стає чоловіком для нашого спасення. Той, що перед віками зродився з Бога-Отця правдивим Богом рівним Отцю, той нині родиться чоловіком з Преч. Діви Марії. Сонце сходить з неба, схід із висоти. Тайна Божої любови і Божого милосердя звершилася в укритті у вефлеємськім вертепі. Зразу лиш вибрані довідалися про народження Дитини-Бога, зчасом те сонце правди, що зійшло, з неба обнимає своїми проміннями чимраз ширші круги бідного упавшого людства, просвічує їх світлом Божої Правди, світлом певної надії спасення, світлом любови Бога й людей то бідному людству дає там правдиву радість, радість не з того світа. Це небесна, світла, ясна й чиста радість, що підносить, потішає і скріпляє пригноблених, утруджених, прибитих найбільшими тягарами життя. Тому то в свято Христового Рождества співаємо пісню радости, в яку вплітаємо слова, висказані більше як 700 літ перед Христом пророком Ісаєю: „З нами Бог, разумійте язици (погани) і покаряйтеся, бо з нами Бог..." Люди, що сиділи у тьмі, бачили світло велике, небесне, з нами Бог, ви, що живете в стороні і темряві смерти, світло вас просвітить, бо з нами Бог. Дитя родиться нам і Син даний нам; бо з нами Бог. Він Богом могутнім, владикою, князем міра, з нами Бог, Вітцем будучого віка, з нами Бог!

Могутнє то світло з неба, як і могутня та пісня землі розходиться по світі доброю вісткою, радістю Євангелія. Якаж ріжна та радість від тої другої, що нею тішаться грішники! Якаж відмінна та добра вістка з неба від усякої вісти, що її грішники у своїй марноті називають доброю! Вість з неба ясна як кришталь, а чиста як джерело свіжої води. Лиш чисті серця вповні відчувають ту радість, лиш щирі серця, хоч і слабі приймають добру вість Євангелія. Вона не з цього світа, можна її відчувати і під хрестом, а навіть під хрестом ліпше її розуміти й оцінити. Вона має дивну силу, осолоджує найбільші терпіння, вчить їх зносити, а душу підносить у небо, вказує на ліпшу, щасливу будуччину.

Якаж інша і яка безконечно марна радість, що її світ дає, що ложний світ обіцяє. Бо це перша наука, вступ до Євангелія: є дві дороги, два життя і дві радости і дві які ріжні вічности. Є дорога Христа Ісуса й життя благодати і радість чистої совісти й по смерти вічне блаженство. А є й дорога, що в смерть веде, є життя в гріхах і радість з гріха та будучий суд, і вічна смерть.

Є радість Пребл. Преч. Діви Марії, про яку сама говорила: Возрадувався дух мой о Бозі, Спасі моїм" і є мерзенна радість тих богачів, до яких св. Письмо каже: „Ваші одежі поїли молі, ваше срібло й золото поржавіло, а їх ржа зїсть ваші тіла як вогонь; це платня робітників, що жали ваші ниви, котру ви задержали, кличе і крик женців дійшов до ушей Господа Саваота. (Якова 5). Є смуток Преч. Діви Марії під хрестом, коли дивилася на смерть Сина, а є смуток проклятого Юди Іскаріота, що в розпуці безхосенного жалю скінчив життя самогубством.

Празник Христового Різдва є празником тої християнської радости, тихої, чистої і покірної, це празник, у якому тішаться вбогі духом, терплячі, упокорені й переслідувані, голодні і спрагнені справедливости. До вас усіх, деб ви не були, звертаюся з Євангелієм, з радісною потіхою: „Випростуйте опущені руки і знеможені коліна!"

І до вас це слово, бідні а сердечні браття над Дніпром: Приходіть до Христа Ісуса, Він потішить, піднесе, скріпить і спасе, на віки. Ідім усі за Ним, за Христом, побідоносним нашим Вождом! Він побідив, знищив смерть своєю смертю, але нам, що живемо в гробіх гріха, дарував життя вічне благодати. Це моя коляда, це мої побажання до вас, мені дорогі.

Най-же Всевишній Бог благословить вас усіх! Благодать Ісуса Христа і любови Бога-Отця і причастіє св. Духа най буде з усіми вами. Амінь. Христос раждається, славіте Його!

Львів, дня 6. січня 1936.

Велике святотатство у Відні.

Великого святотацтва доконано у гр.-кат. церкві св. Варвари у Відні. В тій церкві находяться, як відомо, незвичайно цінні реліквії, а саме *тлінні останки св. Йосафата Кунцевича*, полоцького архиепископа, вбитого православними в 1623. р. Ці реліквії перевезено до Відня і вложено в церкві св. Варвари в 1917. р. Перед кількома днями до церкви вломилися злодії, розбили шибу саркофагу *і зірвали зі шиї святого тяжкий золотий ланцюг з хрестом*. Поліція, повідомлена про святотацтво, ствердила, що злодії працювали в гумових рукавичках, щоб затерти сліди за собою.

Комуністичний страйк в Арґентині.

Сутички з поліцією, бомби і барикади.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Буенос-Айрес: Від 8 днів триває страйк будівельних робітників. На знак солідарности страйк цих робітників піддержали всі професійні союзи крім робітників комунікації проголошуючи 24-годинний страйк. Підчас демонстрацій страйкарів у Буенос-Айрес дійшло до сутички між мулярськими робітниками і поліцією, вбито 6 осіб, з чого 5 поліцаїв. Демонстранти перервали вуличний рух, обкидали камінням поїзди та автобуси. В місцевости Вілля Уркіза дійшло до грізних заворушень, від стрілів згинув поліцай і провідник страйкарів. Юрба жінок обкидала камінням трамваї, перевертала самоходи з поживою. Згоріло 30 автобусів, трамваїв і ваґонів. Влада переконана, що комуністи намагались перемінити страйк у революцію в Арґентині. Тому поліція дістала приказ енергійно виступити в обороні свободи праці. У відповідь страйковий комітет рішив у середу 8. січня ц. р. продовжити страйк на 24 години. З уваги на те уряд видав розпорядок з метою запевнити працю по шпиталях, доставу харчів і рух самоходів Червоного Хреста в загрожених дільницях. Змішані стежі бережуть водотяги, електрівні, двірці і торговиці. Залізничу комунікацію наладнано. У поштових і телеграфічних урядах та по радіостаціях заведено контролю, щоби не поширювались тривожні вістки. Крамниці і банки позамикані. На однім передмістю у Буенос Айрес кинули бомбу. Провідники страйкарів — це чужинці зі Східної Европи.

Спадщина 1935 року.

Женева, 1. січня 1936.

Рік 1935. полишає Европі нелегку спадщину. Він полишає їй розпочату італійсько-абісинську війну і незвичайно ускладнені відносини між великими державами.

Маємо політичну кризу у Франції та Англії. Плян Лявали-Гора для ліквідації італійсько-абісинського конфлікту, що спричинив уступлення сера Самуеля Гора викликав нові труднощі для Лявала в його боротьбі проти „народнього" фронту.

Коли Самуель Гор мусів уступити, а на його місце прийшов Іден, то причиною цього є перед усім те, що англійська опінія просто не мала часу і змоги зорієнтуватися у тій зміні фронту супроти Італії, яку мусів перевести англійський уряд. Але не виключено, що й деякі консервативні англійські кола можуть ще вважати становище Великобританії в Абісинії і на шляхах до Індії взагалі не досить забезпеченим. Отже й радикальна зміна становища Великобританії супроти Ліґи Націй тим часом може бути ще не на часі.

Плян Лявали-Гора лишається фактично основою майбутнього порозуміння між Англією та Італією. Наскільки він буде основою для порозуміння між Італією та Абісинією залежить, на жаль, у значній мірі від дальшого ходу самої війни. Але вислід її без дальшого загострення санкцій не полишає властиво багато сумнівів. Плян цей забезпечує досить добре Великобританію від надмірного розвитку італійської експанзії в Африці та на Індійськім Океані. Тимчасом Британії і цілій Европі загрожує небезпека більша, ніж італійська експанзія.

Останні події в Єгипті, а почасти й у французькій Африці та в Китаю, а передовсім останній розвиток подій у самій Европі довели необхідність спільної одностайної акції чотирьох великих держав Европи, з можливим притягненням і Польщі.

Відомости про майбутню реформу Ліґи Націй в напрямі підпорядкування її директорії великих держав спростовано. Але ясно, що важко уявити собі рівність Франції з Чехословаччиною, чи Англії з Португалією. Доки Ліґа Націй служила со черзі інтересам того чи іншого угруповання держав, лиха великого в тім не було. Решта держав в ній мала фактично дорадчий голос, який вони матимуть і після утворення директорії Ліґи Націй. Нестерпним і небезпечним зробилось становище в Женеві, коли московський уряд почав надуживати Ліґу Націй як знаряддя в боротьбі проти „фашизму" на шкоду більш-менш усіх великих держав.

В кінці 1935. р. справа зайшла так далеко, що московський уряд міг в деякій мірі впливати через Ліґу Націй на політичні настрої не лише

Франції, а навіть і в Англії. Яку небезпеку для Европи творила б зобольшевизована Франція поруч з Італією, в якій захитавсь фашистівський режім, розуміють добре очевидно і в Льондоні.

Московське задурманення успіхами підчас останньої сесії Ради Ліги Націй в грудні викликало належну реакцію у Франції і в Англії. Рішний засадничий конфлікт між Лявалем та Потемкіном в італійсько-абісинській справі зрадив недвозначно, що для сучасного французького уряду та урядових партій пакт підписаний в Москві не має ніякого реального значіння, незалежно від того, чи його ратифікують у Парижі чи ні. Уступлення Гора не змінює очевидно ні трохи в засаді тенденції Англії до зближення з Німеччиною підкреслених останніми нарадами англійського посла в Берліні. Ці тенденції англійського уряду мають тим більше значіння, що велика промова Гітлера в травні та промови керманичів національного соціялізму в Нірнберзі в жовтні 1935. р. поруч зі зброєннями Німеччини не полишають ніякого сумніву щодо становища Німеччини супроти Московщини.

Дуже яскраво викристалізувалися італійсько-московські відносини. Італійсько-абісинський конфлікт має той додатній бік, що показав Італії дійсне обличчя московського уряду, який Італія перша формально визнала. Сучасного походу проти „фашизму" Мусоліні Москві очевидно не забуде. Це московський уряд знає дуже добре і кидає на женевський стіл останні карти, намагаючись тим тесом даремно спричинити загострення санкцій проти Італії.

Італійсько-абісинський конфлікт настільки поліпшив італійсько-німецькі, що і погіршив італійсько-московські відносини. Дуже стримане відношення Німеччини до акції санкціоністів, наскрізь льояльна позиція Німеччини в справі Австрії та рішуча тактика німецького уряду проти большевицької акції в Европі створили міцні основи для нового німецько-італійського зближення. А франко-італійське зближення з одного та німецько-італійське зближення з другого боку ставлять і Великобританію перед вибором, поглиблювати дотеперішне зближення з Німеччиною чи бути ізольованою на европейськім суходолі.

Такі передумовини для порозуміння чотирьох держав полишає 1935. рік у спадщину новому в Европі. Але й події в Китаю спонукують великі держави Европи до скорішого порозуміння. Коли до такого порозуміння не дійде весною, інтереси европейських держав і Америки зазнають очевидно на Далекім Сході великої шкоди.

В часі китайсько-московського збройного конфлікту в 1929. р. великі держави виявили таку байдужість у цій справі, що Японії справді не лишалось нічого іншого, як розпочати самостійну акцію в Манджурії. Чи мала рацію виступити Японія із Ліги Націй, нехай на це скаже факт, що після неї себевком приняли туди большевиків.

Сучасний хаос у міждержавних відносинах Европи спонукує цілком слушно Японію продовжувати свою акцію в Китаю. Сподіванки тих, які чекали, що Японія використає метушню в Европі, викликану італійсько-абісинською війною для збройного виступу проти Московщини, очевидно не справдяться. Японія має два органічно повязані між собою завдання: скріплення свого становища в Манджурії та Північнім Китаю для майбутнього виступу проти „Монгольської Народньої Республіки" та акцію проти цієї зболшевизованої Монголії для охорони сучасного становища Японії в Манджу-Ко. Сучасні політичні суперечки між великими державами скріплюють Московщину і роблять тимчасом виступ Японії проти неї менше імовірним, але полишають Японії цілком вільну руку в Китаю. Навпаки: здійснення порозуміння чотирьох держав поставило б Московщину під можливий удар від заходу і сходу і далоб Японії найкращу нагоду, щоб відповідно зліквідувати московські впливи в Монголії.

Спадщина 1935. р. таким чином досить сприятлива для справи визволення поневолених націй з під московського ярма. *М. Данько.*

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ОПАНУВАЛИ РАДІО В ПЕРУ.

В середу 8. січня ц. р. вечором 20 узброєних і замаскованих людей напало на радіостацію в Лімі, столиці Перу. По короткій боротьбі обезвладнили службовиків та артистів і 10 хвилин подавали через радіо революційні і протиурядові промови. Заки прибули агенти політичної поліції революціонери пропали безслідно.

З сірих мурів на волю.

На основі амнестії вийшло з 14 вязниць 83 українських політичних вязнів. — У тих самих вязницях перебуває ще 209 українських політичних вязнів.

У звязку з амнестійним законом, що ввійшов у життя 3. січня ц. р., вийшли на волю дня 4. січня ц. р. такі українські політичні вязні (без комуністів):

З вязниці у Вронках: Любомир Лампіка (засуджений на 6 літ), Михайло Куспісь (5 л.), Гриць Бабський (5), Василь Конкульовський (4), Ананій Закоштуй (4), Дмитро Ільків (3), Олекса Сова (4), Ярослав Петиш (4), Данило Закидальський (5), Ігор Шубський (5), Іван Захарків (4), Лесів, Шкромида і Черевко. Усіх вийшло з Вронок 14 українців; залишилось у Вронках ще 34 українських політичних вязнів.

З вязниці у Вісничу Новім вийшов Андрій Паньків, що був засуджений на 10 років. Залишилось там іще 6 політ. вязнів.

З вязниці в Коронові на Поморю вийшли: Василь Івахів (зас. на 6), Микола Метанчук (4), Павло Семак (3), Іван Хомин (6), Михайло Хомин (5 і пів), Дмитро Афтаназій (6), Андрій Волощук (8) та Андрій Цимбалістий. Усіх вийшло звідти 8, залишилось іще 5.

З вязниці у Катовицях вийшли: Олена Федорович (3), Петро Хома (3) й Осип Івашко; залишилось там іще 7 вязнів-українців.

З вязниці у Ломжі вийшли: Осип Бойдуник (4), Ленкавський (4), Ст. Баран (4), Ос. Федорика (4), Ос. Тильчак (5), Он. Шеманський, Іл. Сирота (4), Петро Андрухів (4) й Осип Корчинський. Усіх вийшло 9, залишилось іще 3.

З вязниці у Мисленицях вийшли: Ілля Масник (3), Волод. Олесько (3) й Іван Демчук (3).

З вязниці у Плоцьку вийшли: Безхлібник (4), Микола Труш (4), Михайло Барон (3), Михайло Хорт (5), Петро Галушка (3), Антін Шидловський (3), Степан Трохимчук (3), Іван Гураль (3 і пів), Іван Тибор (3 і пів), Василь Ликоват (3), Микола Левицький (3), Дмитро Хамуляк (3), Дмитро Барилка (3) і Богдан Зарицький (4). Усіх вийшло 14.

З вязниці в Радомі вийшли: Михайло Вишенський (вийшов без амнестії 2. 1. 1936), Степан Білоус (2) і Василь Кук. У радомській вязниці залишився ще 1 українець.

З вязниці в Сандомирі вийшов Іван Олеський (2); залишилось іще 4 політичних вязнів-українців.

З вязниці у Седльцах вийшли: д-р Юліян Васиян (4), Василь Турковський (4), Ілярій Похидко (7), Гнат Тимчук (4) і Дмитро Сомик. Залишилось іще 3.

З вязниці в Тарнові вийшли: Оля Соколовська (3), Евген Гарабач (3), Василь Тропак, Терентій Федевич, Кость Форостяк (3), Дмитро Янківський (3), Михайло Сабат (3), Микола Свистун, Степан Семенюк. Разом вийшло з Тарнова 9, залишилось іще 21.

З вязниці Св. Хреста („Свентокшиської") вийшов тільки один українець Іван Мацьків (4). У вязниці залишилось іще 29 українських політичних вязнів. Це здебільша засуджені на високі кари.

З вязниці у Цешині вийшов Володимир Осідач (3); залишилось іще 4 українських вязнів.

З львівської вязниці вийшли: Стефа Куйбіда (2), Богдан Лаврівський (1½), Степан Забава (3), Петро Закаль, Петро Дзюба, Іван Черкавський, Олекса Пінтоха, Василь Мельник, Михайло Горбаль, Павло Крохмальний, Михайло Медвецький. Разом зі Львова вийшло 11 політ. вязнів; залишилось іще 14 засуджених вязнів і 46 слідчих.

Крім цього залишилось іще у вязницях: у Білостоці 1, у Грудзьондзу 14, у Равічу 9, у Серадзю 2, у Фордоні 4 та в Рівному 2 українських політ. вязнів.

Разом із названих 14 вязниць вийшло у звязку з амнестією **83 українських політичних вязнів; залишилось іще в них 163 засуджених і 46 слідчих вязнів.** Значить: у згаданих польських вязницях перебуває тепер **209 політичних вязнів українців.**

Крім цього куди більше українських політичних вязнів перебуває у вязницях у Дрогобичі, Тернополі, Золочеві, Станиславові, Саноці, Бережанах, Чорткові, Самборі, Стрию, Перемишлі й інших місцевостях. Даних про те, кілько вязнів вийшло з вичислених тут місцевостей на основі амнестії та кілько їх ще там залишилось, не маємо.

Треба ще підкреслити, що велика частина, чи не більшість звільнених українських вязнів відсиділа вже майже вповні свою кару і тому скористала з добродійства амнестії мало, звичайно тільки кілька місяців, а то й кілька тижнів. — Для звільнених вязнів улаштували львівські пані в суботу 4 ц. м. спільний чай, на якім явилося яких 40 політ. вязнів.

Перед союзом між Японією і Китаєм.

Оживлена діяльність комуністів на Далекому Сході.

ШАНГХАЙ, ПАТ. Преса повідомляє: Нанкін і Токіо порозумілись щодо головних основ співпраці між Японією і Китаєм, але не устійнили ще дати китайсько-японської співпраці.

ТОКІО, ПАТ. Большевики уладили вздовж північного і східного кордону Манджуко 12 радіостацій, при допомозі яких ведуть плянову комуністичну пропаганду китайською, японською і манджурською мовою. У північнім Китаю зросла комуністична пропаганда, яку фінансує новооснована большевицька фінансове товариство у Тієн-Тсіні. Військові кола на квантунськім півострові і в північнім Китаю видали розпорядки у справі зміцнення охорони кордону перед спробою нарушення кордону большевиками і в справі поборювання комуністичної пропаганди.

ПАРИЖ, ПАТ. Велике затривоження у французьких правих колах викликує большевицька пропаганда у французьких кольоніях, головно в Індокитаю. У цій справі „Матен" помістив статтю пера Едварда Пфайфера, колишнього генерального секретаря радикальної партії.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

Трицятьперший день розправи.

Промова оборонця д-ра Л. Ганкевича.

ПАТ повідомляє: По чотиродевній перерві з нагоди наших Різдвяних Свят у четвер 9. січня ц. р., третього дня наших Свят йде далі розправа, яка почалася в год. 10·45 передполуднем.

ОБОРОНА МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ.

У четвер промовляв обор. д-р Л. Ганкевич. На вступі оборонець підкреслив, що враз з товаришами боронить молодих людей, які в зарані свого життя попали вже у конфлікт зі законом і стоять під тяжкими закидами акту обвинувачення. Закинених їм провин допустились з політичних мотивів, отже ідейних, хоч лихих згідно з нашим становищем і переконанням. Для оборонців байдуже, до якої політичної партії або організації належать підсудні, хочби це навіть була терористична організація. Оборонці боронять людей, не організації, бо не мають ні формально ні морально повновласти до того ОУН ніколи не зверталася з тим до оборонців. Тому то оборонці не боронять ні світогляду, ні тактики, ні ідеольоґії, ні політичної програми ОУН.

Опісля обор. д-р Л. Ганкевич обговорює конструкцію акту обвинувачення, який складається з двох частин: перша займається навіть подробицями річевих доказів. Переломовим місцем в акті обвинувачення є 44-а сторінка, від якої починається обговорення великих міжнародніх і світових проблем. Цій другій частині недостає закінчення і виринає розчарування тому, що акт обвинувачення не подає справника.

ПРОКУРАТОР СПИРАЄТЬСЯ НА ДОКУМЕНТАХ, ОБОРОНЦІ НА ВІДЧУТТІ ДУШ ПІДСУДНИХ.

Обор. д-р Л. Ганкевич навязує до слів обор. д-ра О. Павенцького, що прокуратор надто зжився з паперами і документами, які долучено до актів справи. Оборонці не розпоряджали ними так, як прокуратор півтора року і тому не могли зжитися з ними у такій мірі. Мале знання актів намагалися оборонці заступити відчуттям душ підсудних хлопців і дівчат, які є їх клієнтами. Покликуючись на слова прокуратора, що головною вісю, довкола якої обертаються всі підсудні, є Гриць Мацейко, оборонець розглядає справу, чи Гриць Мацейко є дійсно тим, якого змальовує акт обвинувачення.

ХТО Є ДІЙСНИМ УБИВНИКОМ МІН. ПЕРАЦЬКОГО?

Оборонець пригадує середовище, з якого походить Мацейко та згадує про його працю як літографічного челядника у Львові. Мацейко з нужди мусів мандрувати до міста, де знайшов захист у тети Чучманової. Тут, як заявив прокуратор, познайомився з товаришами, займався спортом, арештували його і вернувся з якоюсь тайною в душі. Мав уже за собою придержання Мицька. Крім того належав до боївки і призначили його виконати атентат на Кособудського, дир. Бабія, большевицький консулят і на друкарню „Праця“. Поліція постійно приходила до Мацейка. Все це могло викликати в душі цього хлопця стан, про який згадував прокуратор у своїй промові.

Опісля оборонець вказує на заяву прокуратора, що ОУН є сильною і фінансово заможною організацією. Міністер закордонних справ Литви д-р Завнюс власноручно видавав сфальшовані пашпорти полк. Коновальцеві, інші держави теж підпомагали її. Тому годі зрозуміти, щоби така організація могла вислати такого хлопця, як Мацейка з метою виконати атентат на міністра і щоб кілька днів по атентаті не мав він що їсти, як це зізнав підс. Мигаль. Чиж можливе, щоби справником атентату на життя міністра могла бути людина, прізвища якої не знав провідник організації Бандера, який казав собі його привести і ствердив, що він є неінтелігентним. Хоч різно можна ставитись до ОУН — проте годі відмовити їй т. зв. хлопського розуму. Чому ж справником атентату на життя, який вперше виконано на чужім терені, у столиці держави, мав бути доконче анальфабет і чому треба приймати, що цей справник мав згинути підчас атентату. Якщо не згинув, то слід запитати, чи ОУН не сподівалася того, що справник стане перед судом, мусить відповісти за свій чин і мусить подати його причини та мотиви.

В акті обвинувачення поважним відграють велику ролю такі предмети, як плащ, капелюх і сорочка Мацейка. Оборонець погоджується з думкою прокуратора, що не є це докази певні, тільки побічні, тому не задержується над ними і переходить до обговорювання зізнань свідків, в яких бачить суперечности, дотично вигляду Мацейка, барви його волосся, росту, рисів лиця і кольору одежі. В світлі цих зізнань годі ідентифікувати Мацейка як виконавця атентату. Найбільше розгорошуючий доказ, яким зпочатку була сорочка Мацейка, що її найшли в Лебедевій валізці, не вдержався також після зізнань знавця Іґнатовського, який виказав ріжницю величини сорочки. Що торкається фізичних прикмет Мацейка, то тяжко не вірити зізнанням його найближчої родини, яка ствердила, що він був сухітник, отже тяжко здогадуватися, що підчас утечі зумів би вибігти на 6-ий поверх, опісля збігти скоро з того поверха і втекти перед юрбою, що гналась за ним, головнож, що в погоні взяли теж авто, а опісля перейшов пішки 50 км. Можливо, що Мацейко, який мав великий нахил до фантазування, вмішаний вже в замах на Кособудського і Бачинського, турбований часто поліцією, боявся, що викриють його участь у тих замахах і його арештують, тому втік, а не маючи на життя, зголосився Малюці до вбивства мін. Перацького, щоби одержати фінансову піддержку від ОУН і поміч у втечі.

ВБИВСТВО МІН. ПЕРАЦЬКОГО — ІСТОРИЧНИЙ ФАКТ.

Оборонець пригадує слова прокуратора, що вбивство мін. Перацького Мацейком це історичний факт, так як і вбивство Андрія Потоцького і замах Федака на марш. Пілсудського та завважує, що з трьох цих фактів лише перший є правдивий. На основі правосильного присуду заявляю, що Федак стріляв до воєводи Ґрабовського і хотів віддати револьвер марш. Пілсудському, одначе поліція схопила його і він не мав вже часу виконати цей рух. У тому процесі переслухали як свідка пок. марш. Пілсудського, який сказав: „Я виключаю, щоби син Федака стріляв до мене“. Так само — заявляє оборонець — Мацейко не є вбивником мін. Перацького.

ЛЕҐЕНДА ДОВКОЛА ПІДГАЙНОГО.

Переходячи до оборони першого зі своїх клієнтів, підс. Підгайного, оборонець ствердяє, що Підгайний у слідстві говорив дуже багато, одначе оповідав лише про справи, які належать до компетенції львівського суду, отже про справу замаху на куратора Собінського, дир. Бабія, большев. конзуля і т. п. Про варшавську справу зізнав дуже мало. У слідстві думав, що його товариш Степан Долинський втік за кордон, а щойно з акту обвинувачення довідався, що Долинського арештували в краю. Під впливом першого відруху Підгайний на письмі відкликав усе, чим обтяжив був Долинського. Ще перед кінцем слідства Підгайний спростував ріжні речі у справі варшавського вбивства, головнож це, що на Горі Страчення не міг бачити у темряві, що третьою особою підчас стрічі Підгайного з Бандерою був Мацейко. Спростував теж нібито Бандера сказав йому, що Мацейко виїхав до Варшави. Дальше спростування зізнань торкається непорозуміння Лебедя на пляжі у Львові та контакту з Лебедем, головно за посередництвом Малюци. І Підгайний і Мигаль відкликали свої зізнання про особу, яка приїхала зі Стрия з повідомленням, що там є мін. Перацький, та що на нього можна би виконати замах. Щодо револьвера, то не маємо доказу чи Підгайний, як давав його Бандері, знав, що револьвер призначений до вбивства мін. Перацького. Не треба було теж аж висилати вирізок із „Века Нового“ до Лебедя, бо на другий день після побуту мін. Перацького у Галичині, повідомила про це також варшавська преса. Кашерова зізнала, що вирізок з ґазети прийшов у перших днях побуту Лебедя в її хаті, отже мусів прийти у другій половині травня 1934 р., коли тимчасом мін. Перацький був у Стрию 6. червня. Свідок начальник Сухенек зізнав, що про виїзд міністра не знав ніхто, отже цей виїзд не міг бути умовленим знаком між Лебедем і Підгайним. Влучно сказав п. прокуратор, що довкола Підгайного витворилася ціла леґенда, починаючи від того, що він був одним із убивників куратора Собінського.

Деяким підсудним закидав прокуратор, що не вчилися і не здавали іспитів, а тимчасом Підгайний вчився пильно та скінчив механіку у данцігській політехніці в 1932, отже в поциганому речинці. Щодо загадочного Орка, про якого згадано у записнику Підгайного, а про якого прокуратор впевняє, що він ідентичний з Онишкевичем, то фактом є, що це син священика з рідного села Підгайного, для якого Підгайний мав купити фотографічні кліші. В записнику записані були не лише години відїзду варшавських поїздів, але також поїздів в напрямі Радехова з якого околиць походить Підгайний. При Підгайнім найшли леґітимацію академічної здоровної опіки Романа Шухевича, бо Підгайний хотів покористуватися безплатною лікарською поміччю, як зломив собі ногу на лещетах, лежав хорий у помешканні Шухевича та взивав туди університетського лікаря.

Акт обвинувачення закидає теж Підгайному, що був боєвим референтом. Колиб так було, то він був би організував замах на міністра, був би вислав Мацейка, вишукував „хати“ і давав револьвер Мацейкові. Ні розправа ні слідство того не виказали. Стрийські зізнання Підгайного, одначе в більшости торкаються львівських справ, про які приготований є вже акт обвинувачення у Львові. Оборонець просить увільнити Підгайного від закидів, які торкаються варшавського замаху, та вилучити решту справ, бо в тих справах, в яких Підгайного обвинувачують теж зі статті 93 і 97 к. з. відповідати він буде перед судом присяглих, до якого має право і якого годі його позбавити.

ЛЕБЕДЬ — „НЕЛЕҐАЛЬНА ЛЮДИНА“.

З черги оборонець переходить до схарактеризування підсудного Лебедя, якого називає „нелеґальною людиною“. Лебедя від перших днів його молодости переслідують. У слідстві Лебедь не признався до приналежности до ОУН, за те признався, що жив життям нелеґальної людини.

ПІДЧАС НАПАДУ У ГОРОДКУ ЛЕБЕДЬ БУВ ЗАКОРДОНОМ.

Акт обвинувачення закидає йому, що був у Бельгії, Берліні, Празі, Женеві і навіть у конспіративнім революційнім фільварку Усташі. Крім того був одним з тих, які організували напад на пошту в Городку. Ця остання справа не належить до цього процесу і якщо слідство дійсно виказе участь, Лебедь буде відповідати за це перед судом присяглих у Львові. Одначе оборонець зазначує, що саме в часі нападу у Городку Лебедь був поза кордонами Польщі. Також св. Журавківський не міг пізнати рішуче в особі Лебедя організатора нападу у Городку, який виступав під псевдонімом „Максим“.

НЕВИЯСНЕНА СПРАВА ПОБУТУ ЛЕБЕДЯ У ВАРШАВІ В 1933 Р.

Опісля оборонець обговорює двократний побут Лебедя у Варшаві в 1933 р. і 1934 р. Справа першого побуту Лебедя є невияснена. Вронцберги, в яких нібито мешкав Лебедь, пізнали його. Зате служниця не пізнала його ні у слідстві ні на розправі. Служниці слід більше вірити як тій особі, яка мусіла частіше стрічатися з мешканцем у Вронцберґів, від яких виїхав 6 грудня. Одночасно в актах справи є доказ, що цього Лебедя арештували 7 грудня на чесько-німецькім кордоні у Ціттав, де перебув до 16. грудня. Цих фактів годі собі пояснити.

ЩО МОЖЕ ГАРЯЧЕ КОХАННЯ.

Зате неспірним є побут Лебедя у Варшаві під прізвищем Сваричевського від 15 травня до 15 червня 1934 р. Лебедь приїхав тому, що дуже кохав Гнатківську. Оборонець вказує на лист, який Лебедь дістав від неї. Тоді Лебедь забув про небезпеку, яка йому грозила і про стежні листи, що їх розіслала за ним львівська поліція. Щойно у Варшаві Лебедь переконався, що не може вернутись нелеґально через кордон. У Варшаві довідався, що кращою нагодою виїхати за кордон може бути поїздка до Ґдині на „свято моря“.

Щож торкається суперечних зізнань, які склали Лебедь і Гнатківська у справі свого побуту в дні 15 червня, оборонець вказує, що

Лебедь зізнав неправду, бажаючи ратувати коханку любку. Прокуратор може притягнути його до відповідальности за те, але як людина зрозуміє його мотиви. Правдиві зізнання склала Гнатківська.

Докінчення промови обор. д-ра Л. Ганкевича і промову підс. Мигаля подамо завтра.

•

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 9. січня 1936.

До год. 4-ої говорив обор. д-р Лев Ганкевич, оборонець підсудних: Підгайного, Лебедя, Гнатківської і Бака. Першу частину промови присвятив оспорюванню головної тези акту обвинувачення щодо особи Мацейка та розслідові закидів проти поодиноких названих 4-ох підсудних.

Друга частина промови мала політичні моменти (вже підчас промови обор. д-р Л. Ганкевич мусів її скоротити), врешті в третій частині промови обор. д-р Л. Ганкевич атакував правну будову акту обвинувачення.

Мовчки зрікся слова. Зате Мигаль скористав зі слова і досі говорить вже третю годину. Його промова робить гнітуче вражіння: вона говорить про дитинство Мигаля, про пережиті моменти в 1919. р. і головно про вбивство Бачинського та Бабія та про внутрішні переживання підсудного.

Завтра буде репліка прокуратора. *(ік.)*

Діяльність комінтерну перед Лігою Націй.

Нота СССР до Ліги Націй і відповідь уряду Уругваю.

У понеділок 6. січня ц. р. до секретаріяту Ліги Націй надійшла нота большевицького уряду, датована з 30. грудня з підписом Літвінова з домаганням, щоби Ліга Націй розглянула зірвання дипльоматичних взаємин Уругваю з СССР. Літвінов закидає, що Уругвай нарушив ст. 12. § 1. пакту Ліги Націй, зірвавши дипльоматичні взаємини з СССР і домагається, щоб секретаріят помістив цю справу на черзі нарад найближчої сесії Ради Ліги Націй.

МОНТЕВІДЕО, ПАТ. Уругвай вислав до СССР ноту у справі зірвання дипльоматичних взаємин з такими мотивами: Остання революція у Бразилії мала большевицький характер. Уряд СССР не тільки підбехтував большевиків у Бразилії до повстання, але навіть большевицьке посольство у Монтевідео допомагало повстанцям. Бразилія, яка вдержує приязні взаємини з Уругваєм, запросила Уругвай та всі інші полудневоамериканські держави до співпраці, щоби знищити цей рух, який загрожує Полудневій Америці. Інформації бразилійського уряду найшли підтвердження. Далі нота уругвайського уряду наводить, що: 1) На VII. конгресі комінтерну, який відбувся у липні 1935. р. у Москві всі промовці висловились за зміною тактики, щоб комуністичні партії могли творити обєднання з усіми поступовими партіями, які не є комуністичними. 2) Посольство СССР у Монтевідео вислало великі грошеві суми на цілі, про які згадав голяндський делегат на VII. конгресі комінтерну Ван Мен. 3) Наради VII. конгресу почались і закінчились оваціями для уряду СССР і для Сталіна. Ван Мен закінчив свій реферат про большевицький рух у Полудневій Америці так: „Комуністична партія та уряд СССР творять одну цілість. Їх шляхи є ріжні, лише в акції ріжняться від себе. Партія працює як організація внутрішньої міжнародньої пропаганди, уряд як влада держави“. Нота кінчиться заявою, що президент Уругваю зірвав дипльоматичні взаємини з СССР на внесок міністра закордонних справ тому, щоб оминути тих крівавих заворушень, до яких дійшло у Бразилії. Нота Уругваю збиває запевнення большевицького уряду, що комінтерн є окремою міжнародньою організацією, за діяльність якої рада народніх комісарів не може брати ніякої відповідальности. Нота подає, що Сталін „вожд комуністичного пролетаріяту світа“ є не тільки керманичем політичного бюра комуністичної партії, членом комінтерну, але також фактичним предсідником ради народніх комісарів, бо підписує урядові декрети і розпорядки, себто законодатні акти уряду СССР. І тому слушно пише „Морнінг Пост“, що „якби тепер Москва скинула відповідальність перед Лігою Націй за революційну діяльність комінтерну, це була би безличність“.

Військовий союз між Францією і В. Британією.

Генеральний штаб обох держав зладив плян взаїмної допомоги.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ле Жур“ повідомляє, що військові знавці В. Британії, які приїхали до Парижа на розмови з представниками французького генерального штабу вже відїхали до Льондону. „Ню Йорк Геральд Трібюн“ запевняє, що генеральний штаб В. Британії і Франції зладили конкретний плян взаїмної допомоги на випадок нападу. Французькі політичні кола виясняють, що в париських переговорах обговорювали засаду французько-британської співпраці на суші, на морі і в повітрі на випадок неспровокованого нападу Італії на британську фльоту.

Англійська преса з вдоволенням пише, що саме в тому часі, коли Ліга Націй радитиме в Женеві, перша і друга ескадра французької фльоти, 92 кораблі відбуватимуть маневри, перша недалеко побережа Корсики, друга недалеко Касаблянки. Обі ескадри будуть перебувати на Середземнім Морі. Якщоби Ліга Націй ввела в життя нафтові санкції, а Мусоліні вважав би це ворожим актом, тоді французька фльота прийде з допомогою британській фльоті.

КЕРТИЧНА РОБОТА БОЛЬШЕВИКІВ В СЕРЕДУЩІЙ ЕВРОПІ.

ПРАГА, ПАТ. У звязку з перевезенням виконавця крадежі в тутешньому большевицькому посольстві Козімова до Румунії а відтам до СССР, у тутешній пресі появилися сензаційні подробиці про цю крадіж. Праві часописи впевняють, що в крадіж була вмішана анґлійська і німецька розвідка. Козімов мав украсти документи у справі діяльности III. інтернаціоналу в Середущій Европі і шифровий ключ. Ці документи доказують, що большевицькі дипльоматичні станиці ведуть дальше переворотову роботу.

Наслідком крадежі Козімова арештували багато комуністичних агентів у Німеччині і Югославії. Югославії подала назвища агентів Німеччина. На думку згаданих часописів, агентура комінтерну є тепер у Празі. У звязку з арештуванням Козімова, має небаром покинути Прагу большевицький посол Александровський. Козімова видали большевикам, хоч між Чехословаччиною і СССР нема екстрадиційної умови.

НОВИНКИ.

— **Святочні і новорічні побажання** (надійшли після видрукування святочного числа). — Веселих Свят і щасливого Нового Року бажають родині, приятелям і знайомим, **Теофіля і Стефан Березюки,** Мукачево. — Дорогій Родині, всім Приятелям і Знайомим шлють щирі побажання зі святами й Новим Роком **Одарка й Дамян Горняткевичі.**

— **Приймаю пацієнтів у моїм заведенні, вул. Сикстуська 17, від 9—1 і від 3—6.30. В неділі і свята за попереднім зголошенням. Урядовці і шкільна молодь користають зі знижок при пльомбуванні і вставлюванні зубів. Насс.** 4—4

— **„Distinction“, косметичний кабінет,** Коперника 42а, тел. 272-18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur“, що відновляє клітини шкіри. — Новість: Елястичні опаски під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Тамже концес. курси косметичні. 9—10

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 13—?

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Миколяша. Тел. 287-41. 6—10

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 4—115

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна **3. І. п.** Телефон 254-46. 10 91—?

— **Одинока українська гарбарня і красильня** футер Перзіяна, Львів 21, Скнилівок, тел. 108-65 виконує всі роботи першорядно, скоро і дешево. Для вигоди П. Т. клієнтелі уладжено бюро принять в робітні футер Е. Говиковича, Львів, Домініканська 4. 2-12

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках ріг Глибокої,** 4) **Жовківська 175.** 13- 5

— **Кравецька робітня І. Клюка, Кльоновича 3,** виконує гарні мужеські гардероби по дешевих цінах. 3—10

— **Дальший розвиток українського промислу.** На днях урухомила **Українська Пральня „Брін“** у Львові при вул. Зеленій 31 свою ново уладжену фабрику. Як довідуємося є вона виввінована в модерні пральні машини. У звязку з поширенням підприємства перемінено давню назву **„Брін“** на **Механічна Пральня „АТА“, А. Тарнович і С-ка.** Як відомо, пральня „Брін“ крім звичайної роботи, займається хем. чищенням і фарбуванням, веде свої власні контори принять у Львові при вул. Бляхарській 21, вул. Зеленій 31 та на провінції. Нашому молодому, вже знаному підприємству, бажаємо від себе дальших успіхів.

— **Спільне засідання всіх Секцій Наукового Товариства ім. Шевченка** у Львові в справі оснування українського університету відбудеться в суботу 11 січня 1936 р. в Музею Товариства в 18 год. (6 год. ввечір) з таким денним порядком: 1) Відчитання і приняття протоколу з попереднього спільного засідання Секцій. 2) Короткий огляд справи українського університету у Львові — реф. голова Товариства д-р І. Раковський. 3) Теперішній стан справи українського університету — реф. д-р Володимир Старосольський. — З огляду на важність справи приявність усіх ПТ. Членів на засіданні конечна. Запросини при вході.

— **Національні відносини у Сх. Галичині у світлі конскрипції з 1931 р.** Виклад на цю тему виголосить доцент д-р В. Кубійович 10 ц. м. в салі Українського Наук. Інституту в Берліні. Початок год. 8 веч.

— **Абонаментові трамваєві білети** для шкільної молоді будуть продавати додатково в днях 10 і 11 січня ц. р. в кіосках при Гетьманських Валах у годинах 7—11 і 13—16 та в касі при вул. Вулецькій ч. 2 щодень в год. 8—15. Ціна білету на 60 переїздів з пересідкою 5.50 зол., просто 4.50, на 30 переїздів з пересідкою 2.75, просто 2.25.

— **Гемар у Львові.** Один із найдотепніших польських сатириків Маріян Гемар, що пише постійно скетчі до ріжних кабаретів і дає переробки чужих комедій, приїжджає до Львова на один вечір у пятницю 10-го ц. м. Вечір гумору та сатири дасть він у Т-ві Музичнім (кіно „Апольо“).

— **Хто виграв?** В нинішнім дні тягнення держ. клясової льотерії впали слідуючі виграні: 10.000 зол. на ч. 67120 189927, 5.000 зол. на ч. 614 12953 50897 60164 65670 76830 81691 10643 133847 130608 143232 165999 169746, 2.000 зол. на ч. 3070 10460 13860 25168 35476 36767 4812 51305 51496 52559 60382 64898 97717 10270 110813 122419 133828 138165 145508 14813 151657 165919 170926 183082 186572 190616, 1.000 зол. на ч. 13907 15994 24531 34803 50574 5524 58256 59887 63244 65416 66052 74817 79815 7990 112230 112879 115947 119464 127360 13801 137672 135097 139989 141687 141954 14193 148777 150680 164823 165919 169798 17630 176393 187688.

— **Смілий грабунок у Варшаві.** До льотерійної колектури Лянґера при вул. Таргувек у Варшаві прийшло в часі, коли в бюрі находилася тільки касієрка Целіна Островська, трьох молодих мужчин. Один станув у дверах, щоби не пустити більше нікого, а два другі перескочили барієру і коли один приложив до голови урядниці револьвер, другий звязав їй ланцушками руки та ноги, замикаючи ланцушок на колодку. Опісля зрабували залізну касетку, в якій находилася готівка 20.000 зол. і швидко вийшли всі на вулицю. З трудом приволіклася касієрка до

входових дверей і почали кричати: ловіть бандитів! Одначе грабіжники тимчасом щезли без сліду серед юрби прохожих. Цікаве, що ту саму колектуру вже раз ограблено на 4.000 зол.

— **Залізнича катастрофа** склалася в ночі на 8. л. м. біля стації Нова Вілейка недалеко Вильна. Мішаний потяг, що їхав із Вильна до Молодечна, вискочив із шин, наслідком чого пять вагонів зовсім розбилося, а кілька ушкодилось. Жертвою катастрофи стала одна пасажирка, що згинула на місці і 27 інших пасажирів, яких тяжко або легко потовкло. Тяжко ранених віддавлено до шпиталю. Причиною катастрофи були розкручені шини.

— **Українська дитяча ялинка в Парижі.** Українська кольонія в Парижі влаштувала, як повідомляє Офінор, величаву ялинку для дітей, з гарною програмою, якої ще тут не бачили від самого початку еміграції. Свято, яким керувала пані Косенкові, зібрало українську кольонію без ріжниці політичної приналежности і велика саля була по береги повна. Сотня дітей, переважно в національних убраннях, дістали гарні дарунки і весело провели час серед веселої забави в національному окруженні, в якому роз кидана по величезній території міста українська еміграція дуже рідко має можливість бути.

англійського короля при Сен-Джемській палаті обряд, що наслідує момент, як східні царі принесли новонародженому Христу золото, ладан і миро. Цей обряд повторяється щороку вже 800 літ. У 1758 р. король Юрій III не міг особисто брати в ньому участи і від цього часу зберігся звичай, що його заступає один з його дружини. Дари кладуть у червоний шовковий мішочок, перевязаний шнурком. Там у маленьких коробочках находиться миро і східні пахощі, крім цього 25 спеціяльно викарбованих соверків. Коли хор починає різдвяний гимн придворні у святочних одностроях входять на середину каплиці. Тут зустрічає їх почесна сторожа. Ідучи поволі до вівтаря, зупиняються тричі і кланяються. Навколішках передають дари священикові і бють поклони. Гроші дістають бідні.

— **Дата народин Ісуса Христа.** У VI. столітті Діонізій Малий (Ексігнус) устійнив дату народин Христа на 25. грудня, то значить, 6 днів перед першим роком християнської ери. За тією датою пішли дальші письменники аж до XVII. ст. Нині деякі хронольоги пересувають народини Христа до 7 року перед християнською ерою. Щодо дня народин Спасителя св. Гіполит ,церковний письменник із III. ст., у своїм коментарі на пророцтво

— **Століття київського університету.** В Киеві відбулося врочисте святкування століття місцевого університету. Врочисте засідання в міському оперовому театрі вів голова київської міської ради Перушанський російською мовою, ніби то з огляду на присутність чужих гостей. Збори вибрали почесним головою Сталіна та докторами „гоноріс кавза" Сталіна, Кагановича та Ворошилова. Цікаво зазначити, що з нових „докторів" найбільшу освіту має Каганович, якого в свій час звільнили з шестої кляси гімназії. Сталін дійшов лиш до третьої кляси, Ворошилов, по фаху шлюсар, спинився на народній школі. У звязку зі святкуванням дістали високі нагороди професори: Шмальгаузен, Палладін, Граве, Фін та Яворський. Про українських професорів невідомо навіть, чи вони були на врочистому засіданні, бо імен їх не видно ні серед промовців, ні серед нагороджених. Отже Москва святкує ювилей першого українського університету.

— **Школа українського танку в Парижі.** У столиці Франції буде невдовзі заложена школа українського танку, що на випадок успіху має бути перероблена в постійну Українську Хореографічну Студію. Справу має повести відомий балетний танцюрист Длугопільський, походженням з Камянця, який довший час був провідником балету у Варшаві, а недавно заангажовано його до одного з найліпших Мюзік-голів Парижа. Школа буде відкрита в спеціяльно побудованій для неї домівці.

— **Смерть від укушення безрогою.** Трагічним способом помер у шпиталі в Ішлю 39-літній Антін Маєр, господар з Агорну. Перед святами він зарізав безрогу, причому вона вкусила його в руку. Маєр не звертав спершу на цю рану уваги, аж за кілька днів виступили у нього прояви закаження крови. Його перевезли до шпитаню, одначе затроєння крови поступило так далеко, що лікарська штука показалася безуспішною. До вісьмох днів Маєр помер.

— **Однострої для совітських жандармів.** Совітське військо, що відбуває службу у прикордонній смузі і підлягає тайній поліції (колишня чрезвичайка) дістало нові однострої, що відріжняються значками та нашивками від загальних одягів сов. армії. Народній комісар внутрішніх справ теж має однострій інший, ніж решта комісарів: на рукаві велику золоту звізду із серпом і молотом посередині, обшиту синім, зеленим і червоним шнуром. Старшини тайної поліції починаючи від поручника будуть носити золоті або срібні звізди, тоді як старшини звичайної армії мають на рукавах квадрати, простокутники та ромби.

— **Корабельна катастрофа.** Совітський корабель „Донець" з містотою 2.150 тон, що виплив 29. грудня з Ленінграду до Гамбурга і Ротердаму, затонув коло фінляндського побережа. Два совітські ледоломи вирушили в напрямі місця катастрофи. Тимчасом море викинуло останки корабля і кілька трупів на беріг біля Виборгу.

— **Свято Трьох Царів у Льондоні.** На свято Трьох Царів 6-го січня відбувається в каплиці

Даниїла каже: „Ісус уродився у вівторок 25. грудня у Вифлеємі". Цікаве, що говорить про дату народин Христа славна стигматичка Анна Катерина Емеріх, августіянка (1772—1824), якої ревеляції з біблійної археольогії дивували вчених спеціялістів. Вона писала, що Христос народився в 45 р. панування римського цісаря Августа, отже несповна вісім літ раніше від нашого числення часу...

— **Любовна драма з політичним кінцем.** Агенція Офінор дістала з Тегерану цікаві подробиці заняття китайцями незалежної держави Хамі, що находиться в Гімаляях на самих кордонах Тибету. В цій невеличкій гірській державі правив віддавна старий Максуд Хаджі, який всіми силами опирався впливам Совітів, що вже наложили руку на сусідний китайський Туркестан і був би певне втримав незалежність, якби на свою біду не мав красуні дочки одиначки. Почувши про її красу, а ще певніше про багацтва старого короля, губернатор китайського Туркестану заслав до неї сватів, думаючи при цій нагоді прилучити Хамі до свого краю та піддати таким чином під зверхність Совітів, з якими він був великий приятель. Знаючи, що силою нічого не вдіє, Максуд Хаджі дав свою згоду і зажадав зятя до себе, але тимчасом сховав всі свої скарби в криївку, до якої вхід був під підлогою фонтанни і затоплений водою. Потому з дочкою виїхав до Тибету. Коли наречений приїхав на весілля, йому сказали, що король недужий і показали молоду, яка, як і все її окруження, мала лице закрите чадрою, згідно музулманському звичаю. Не печуваючи пастки, губернатор, виконавши приписаний ритуал, направився сам до кімнат молодої, але там мав неприємне здивування, коли молода та все її окруження поскидали чадри і показалися хлопцями музулманами, які відразу взяли китайця в руки. Тяжко побитий губернатор ледве вирвався живим з їх рук і по повороті до дому зараз вирушив на Хамі з більшим військом. Він узяв столицю, але впродовж двох тижнів не міг найти криївки, де лежали скарби. Нарешті знайшовся зрадник, який показав місце і здобув стільки золота, срібла та камінів, що мали їх везти на шости місцевих возах, запряжених кожний парою волів „зебу". Як відомо з телеграм, на каравану, яка перевозила добичу, мали напасти розбишаки, які нібито все забрали, але, як передають місцеві джерела, були це не злодії, але сам губернатор, який заінсценізував напад, щоб не ділитись добичею з іншими китайськими урядниками, які на такі випадки дуже ласі. Остаточно не знати, що з того скористав губернатор, але найперш з тих подій скористала Москва, яка відразу проголосила Хамійську Радянську Республику і посадила там своїх резидентів.

— **Понтінія, нове місто Італії,** Недавно скінчилися праці при будові Понтінії, нового міста, збудованого на просторах відвойованих від болот. Відкрив його урочисто сам Мусоліні, що дало привід до великої патріотичної маніфестації. Як сильне було загальне одушевлення, свідчить м. ін. факт, що одна чужинецька журналістка зняла зі себе дорогоцінну запонку, яка була її родинним майном, і кинула її в бочку, до якої

При грипі

простуді, болі голови і зубів вживаємо Аспірини краєвої продукції.

ASPIRINA

Можна дістати у всіх аптиках. Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0.90, за 20 табл. зол. 2.25

мешканці нового міста та гості скидали на користь держави свої шлюбні обручки. Історія розбудовування цих нових міст варта того, щоб її оповісти .Коли при упадку старого імператорського Риму, населення ближчих його околиць повтікало і землі опустіли, вони поволі обернулися у величезні болота, звані „мареми", що були розсадниками малярії, тифу та інших тяжких недуг. Людське життя було на них неможливе. Рим знайшовся ніби то на якомусь зачарованому острові, окруженому колом смерти і до нього можна було дістатись лише в ясний день, переїздячи крізь ті болота. Той, кого ніч застала би в літі чи на весні, поза брамами вічного міста, той був засуджений як не на смерть, то на тяжку недугу. Від часу відбудування італійської держави уряди часто виготовлювали проєкти запобігти цьому лихові, але труднощі були такі великі, що все було зайве і подорожній, який вже в люксусовому потязі підїздив до Риму, дивувався пустелі, що окружувала колишню столицю світу. На широких левадах, зарослих осокою та очеретом, в день ще можна було деінде побачити отару овець чи табун коней, але під вечір все те зникало і рятувалося на високі могили, де не могли долетіти комарі, а в маремах лишалися лише двотисячелітні руїни акведуктів, віль та касарень, німі та зруйновані свідки колишньої величі та слави. Фашистівський режім підійшов до справи цілком практично. Він зібрав охочих осісти на землі, в більшости колишніх вояків, і зажадав від них лише праці, давши їм в розпорядження всі технічні та фінансові засоби. Охочих спершу було небагато, опісля все більше та більше. Впертою працею, починаючи від берега моря, вони гнали перед собою болота і осідали на висушених місцях. Таким чином виросло спершу місто Літорія, потім Сабавдія і нарешті Понтінія. Кожне з них має свій стиль і свою історію. Літорія це місто фармерів, перших піонірів, що осіли на смертельних болотах. Сабавдія — місто авіяторів, побудоване в такому модерному стилю, що нагадує образок до фантастичного оповідання Велса про життя на Марсі. Зате Понтінія має бути місцем здоровля та відпочинку. Всі ці три міста, які вже мають десятки тисяч мешканців, виросли за ледви три роки і ще в 1931. р. там, де тепер величезні палати, залиті електричним сяйвом, киплять людьми, найбільш досвідчений мисливець боявся залишатись після заходу сонця, хоча дикі качки тисячами кружляли над його головою. Фашистівський уряд видав за три роки на цю операцію до три і пів міліярда лірів, але він відвоював від марем 4.250.000 гектарів землі, якої вартість принаймні в чотири рази перебільшує видану суму, не кажучи вже про те, яке гігієнічне значіння має знищення марем для такого міста як Рим, яке за вісім останніх років подвоїло своє населення і певно невдовзі має стати нарівні з найбільшими столицями Европи.

ДИВОГЛЯДИ.

4 І 5 БЛИЗНЮКІВ.

У місті Матагальпа у Нікарагуї Тимотея Лен уродила пятеро близнюків — чотири дівчинки і трьох хлопчиків. Мати і діти зовсім здорові. У горішній Франконії у місті Кронах жінка столяря Ціммерляйна вродила на самого Сильвестра четверо дітей. Міністерство внутрішніх справ переслало їй нагороду.

ЩО НАЛЕЖИТЬ ДО ІТАЛІЇ.

Італійський популярний денник, що веде боєвими статтями війну з Абісинією видав на 1936. р. календар для своїх читачів. У цьому календарі є інформації про Італію, яка складається з таких частин: 1) Власне італійське королівство,

2) Республика Сан Маріно, 3) Монахійське князівство, 4) Французька Італія, до якої входять такі французькі міста як Ніцца, ну і Корсика. Шкода, що не додали ще цілої Абісинії для точних передплатників.

СКРОМНИЙ ПОСОЛ.

Колишній французький посол Філібер Бессон був небуденним чудаком. Його вигадки робили враження, що маємо до діла з гумористом або божевільним. Його білєт виглядав так:

Філібер Бессон
посол

кол. комбатант, доброволець, кол. лейтнант гірської артилерії, відзначений военим хрестом і медалею на память оборони Азіяго, двічі ранений, маґістер природничих наук, маґістер математичних наук. Інжинір-електрик, інжинір-механік, механік торговельної фльоти (іспит із відзначенням). Колишній бурмистр, кол. член міської ради М. Ворей, звільнений без законної причини за те, що в добі електрифікації цієї теріторії пробував боротись з бандою грабіжників та акул, боронив інтересів селянства, державного скарбу і споживників електрики. Мав для пропаганди виклади і відчити в ріжних громадах свого департаменту на такі теми: военні довги, електрифікація села, закон про боротьбу з недугами рогатої худоби, соціяльне обезпечення, кріза, безробіття. Говорить свобідно італійською, англійською і еспанською мовою. Завсіди готовий боротись із феодалами, грабіжниками та акулами.

Цікаве з цілого світу.

Пластична маска. Один різьбар у Льондоні зробив винахід, що в недалекій майбутности заступить фотографію пластичною маскою. Від довшого часу він займався способом віддати обличчя людини зовсім докладно, навіть з найдрібнішими морщинками. Врешті як специяліст одного косметичного заведення він впав на помисл помазати лице масою, що лишається на лиці тільки кілька мінут і дається легко в цілости здерти, задержуючи всі риси лиця. А що маса для лиця нешкідлива і можна з неї робити пластичні маски, що відтворюють зовсім вірно людське лице, перед нами отвираються побіч фотографічної штуки нові можливости утревалити людські обличчя.

Свідоцтво здоровля перед шлюбом. У стейті Коннектікут увели новий подружній закон. Усі, що хотять брати шлюб, мусять представити цивільній владі свідоцтво здоровля. Багато громадян протестувало, але в день, коли проголосили закон, 500 осіб внесло прохання, прикладаючи потрібну аналізу крови.

Ресторан для вигідних. У Льондоні відкрили новий ресторан, що має більші вигоди, ніж усі дотеперішні. Його власник узяв на увагу те, що деякі люди добре собі попоївши, люблять відпочити на канапі. У його ресторані є окремі кімнати, де можна покластись спати, заявивши кельнерові, коли має гостя збудити.

Ялинка вернулась до Совітів. Совітський уряд змінив дотеперішню заборону, що не вільно продавати на Різдво ялинки. 28 грудня „Правда" за підписом Постишева видрукувала такий офіціяльний поклик до ріжних установ, організацій і „всіх, всіх, всіх": „Ану, зорганізуймо на Новий Рік для дітей гарну ялинку. У передреволюційній добі буржуазія та буржуазійні урядовці завсіди влаштовували на Новий Рік ялинку для дітвори. Чому в нас школи, захисти і дитячі клюби, палати піонірів позбавляють такої прегарної приємности дітей працюючої маси?" І пішли арґументи сюди і туди. Прийшов новий рік і прилюдно на вулицях люди купували масово ялинки та прикраси для них. На те треба було 17 літ боротись з ялинками, щоб тепер їх заводити офіціяльною статтею!

Могутня японська преса. В Японії виходить 1179 часописів, з цього в Токіо 208, в Осаці 90. Більші з них мають окремі вечірні видання. „Токіо Асахі Шінбун" друкує 1,100.000 примірників, „Токіо Нічі Нічі" міліон, „Осака Асахі Шінбун" півтора міліона, „Осака Майнічі" 1,200.000. Перший із них крім найкращих машин має 19 літаків, 500 почтових голубів, 2 телевізійні апарати і спеціяльну телефонічну та радіотелефонічну лучбу з ріжними частинами світа.

Телевізійні апарати в Америці. Від весни почне в Ню Йорку свою працю найбільша у світі висильна телевізійна стація. Коли досвіди ствердять, який рід апарату надається найкраще до поширення, міністерство почт і телеґрафів почне виробляти моделі. Образи на домашніх екранах будуть завбільшки 23×26 цм. Ціна апарату буде приблизно та сама, що ціна продукції — 200 дол. Стація поміщена в найвищім будинку „Емпайр билдінґ" буде передавати театральні вистави, фільми і ріжні події (нпр. спортові змаги).

Спосіб на необережних шоферів. Каліфорнійська влада найшла добрий спосіб, як боротись з автами, що калічать і вбивають людей необережною їздою. Крім кари для шофера, забирають вони авто... до вязниці. Авто засуджене на тиждень, два чи місяць, не може йти до праці і на цьому шофер тратить. „Вязниця для авт" це велитенська будівля. Шофери бояться її більше як тої, куди самі йдуть. Дуже імовірне, що інші краї покористуються практичною думкою каліфорнійців.

Хто перший фотографувався? В Відні відкрили виставу „Фотографія на службі науки і техніки". Її організатори пробували вияснити, хто перший в Европі зробив собі фотографію і не найшли його. Зате американці найшли таку особу. Є це Катерина Дреппер, що померла 10 грудня 1901, маючи 95 літ. Її фотографію зробив уперше її брат-професор, який у 1840 р. винайшов спосіб, як можна фотографувати. Тоді треба було довго насвітлювати платівку, щоб зняти відбитку обличчя. Фотографію Катерини Дреппер найшли серед її посмертних паперів.

Різдвяні дарунки для наслідників на престіл. Малолітній югославянський король Петро дістав на Різдво ґльобус, що крутиться ввесь осяяний. Сіямський молодий король, що живе тепер у Швайцарії дістав на власне бажання колекцію марок. Наслідник бельгійського престолу Бодуен дістав малий кораблик, який їде електрикою.

44 твори денно. Англійські видавництва дійшли цього року до рекордового числа книжок. Із самого красного письменства вийшло цього року в Англії 16.110 книжок; минулого року було їх 15.628. Денно 44 літературних творів виходило у світ — творів, що перейшло оцінку референтів відповідних видавництв!

† Посмертні згадки.

Юлія з Пехів Палій, дружина колодійського майстра, мати директора Маслосоюзу інж. А. Палія, померла 3. січня ц. р. у Станиславові в 65. році трудолюбивого життя. Похорони відбулися 5. січня ц. р. В. Їй П.!

о. Михайло Паук, парох Середопілець, радехівського деканату, помер по тяжкій недузі дня 5-го січня ц. р. у 53. р. життя і 28 священства. Покійний знаний ще з часів, коли був студентом, як дуже діяльна людина у громадському житті. Тому Радехівщина глибоко відчула велику втрату, бо не стало між живими одного з перших народніх робітників і невтомних піонірів. В. Й. П.!

Василь Хирівський, вислужений професор ґімназії, член українських товариств, помер 2. ц. м. у Тернополі в 58. р. життя. В особі Покійного зайшов у могилу один з ориґінальних типів українського громадянства. Солідний у кожній справі, обовязковий і трудящий до самовідречення. Як старшина австрійської армії перебув цілу перемиську кампанію і дістався в 3-літний російський полон, який не зломив його духа, а навпаки, зміцнив і загострив. Час неволі він використав у цілій повноті, вивчившись кількох світових мов, між ними й англійської. Крім того навчився малярства та ріжних практичних робіт, нпр. шевства, так що опісля до смерти сам робив собі взуття. Брав теж участь в українській визвольній війні, з якої вернувся зпоза Збруча пізніше, ніж інші. З розвязанням української ґімназії в Тернополі втратив не тільки посаду, але й узагалі всяку заслуженину, так, що останні роки свого життя перевів у злиднях. В. Й. П.!

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Святочні бажання нашому Епископатові. На запрошення адв. д-ра Миколи Рибака як повіт. політ. Проводу УНДО зібралися численно дня 2. січня вечором у домівці „Української Бесіди" представники всіх майже наших установ, щоб нарадитися над формою і способом зложення святочних і новорічних побажань владикам Кир Йосафатові й Кир Григорієві. По довшій дискусії вирішено вислати в імені всього українського громадянства дня 5. січня ц. р. вполудне делегацію до обох владик. Та делегація була у складі: д-ра Загайкевича Володимира як провідника й речника, д-ра Рибака М., м-ра Навроцького Степана, п. Зятикової І., п. Колянковської В., д-ра Дідуха М., п. Маївки І., п. Бориса Евг., д-ра Войтовича П. й д-ра Малдюка Івана. Окрім цієї делегації ходила того самого дня вечором з колядою оркестра „Просвіти". Окремо зложили вполудне побажання владикам шкільні діти й молодь під проводом відпоручників своїх учительських зборів і вкінці представники Кат. Акції і духовенство. — Характер нарад, тон дискусії і підхід до цієї милої традиції підкреслили ще раз глибоко морівну пошану всіх українських кругів до обох Достойних Осіб на владичому престолі Перемишля. о. й.

РАВА РУСЬКА.

Свята „Просвіти" і книжки. У місяці грудні відсвяткували свята „Просвіти" і книжки такі місцевости равського повіту: Девятир, Любича Камеральна, Камінка Боброїдп і Дивиська, а 6. 1. 1936 святкуватимуть у Піддубцях, Тяглеві, Камінці Піратині, Вільці Вербицькій і Монастирку. Ті місцевости, які ще не відбули свят, відсвяткують свято „Просвіти" в січні.

Оснування нових читалень. У 1935 р. основано нові читальні „Просвіти" в таких місцевостях: 1) дня 21. 4. 1936 у Вербиці-Борки, 2) дня 5. 5. у Городжеві, 3) 20. 10. у Карові, 4) 13. 10. у Тарношині, 5) 27. 10. у Верхраті, 6) 27. 10. у Верхраті Німиця, 7) 24. 11. у Василеві, 8) 24. 9. у Погариську Нижниках, 9) 1. 12. у Верхраті Монастир, 10) 8. 12. в Ульгівку, 11) 8. 12. у Домашові. — Крім того пороблено заходи на оснування читальні у Корчеві, Синьковичах і Гуті Любицькій. Слід зазначити, що в Карові, Тарношині, Верхраті, Василеві, Верхраті Монастирі, Ульгівку, Домашеві, Корчеві і Синьковичах істнували вже читальні „Просвіти", але їх влада на основі доносів людей злої волі розвязала.

ВОЙНИЛІВЩИНА.

Войнилівщина в 70-ліття Митрополитові. Войнилівщина вшанувала 70-ліття уродин та 35-ліття пастирської праці Митрополита Андрея дня 22. грудня м. р. окремим величавим святом. Ранком відправлено в парохіяльній церкві у Войнилові Службу Божу в намірінні Ювилята. Пополудні відбулася святочна академія в новій, поширеній салі, що міститься у будинку Районової Молочарні у Войнилові. На початку склали діти з місцевого захисту побажання Ювилятові, опісля мішаний хор читальні у Войнилові відспівав „Витай нам, наш Архиерею!" та Бортнянського „Сей день". Принагідну, глибоко продуману промову виголосив д-р Н. Рудницький. Черговими точками програми були: деклямація вірша Пачовського „Привіт владиці" — п. Лаврівної, сольо п. В. Дубрівної (сопран) „Горить моє серце", соната Бетовена на фортепяні п. І. Решетиловичевої, деклямація п. Т. Олійника вірша Р. Дурбака „Вождові Христа", сольо п. Дубрівної „Плавай, плавай лебедоньку", вкінці псалом Бортнянського „Блажен муж", що його відспівав мішаний хор. Свято закінчилось відспіванням національного гимну. Ціла програма зложена з відповідним смаком, виконана дбайливо й без закиду, при чому деякі точки, як фортепянове сольо п. Решетиловичевої, сольоспів п. Дубрівної та деклямація п. Олійника давали справжню насолоду навіть вибагливим слухачам. Салю, де відбувалася академія, виповнили гості по береги, що прибули навіть з подальших околиць на це свято, щоб дати доказ своєї пошани до Достойного Ювилята.

Святочне закінчення господ. ветеринарійного курсу у Войнилові. Дня 28. грудня м. р. відбулося святочне закінчення господ.-ветеринарійного курсу у Войнилові, улаштованого Районовою Молочарнею у Войнилові разом із філією „Сільського Господаря" в Калуші. Від ранку до пізного пополудня прелеґенти інж. П. Дубрівний, д-р Н. Рудницький, інж. Шпаківський і лік. вет. П. Кулиняк іспитували курсантів у присутности о. дек. Л. Зарицького, голови Надз. Ради „Р. М.", м-ра В. Нечая, представника філії „Сільського Господаря" у Калуші, п. І. Павлика, представника Повіт. Союзу Кооп. у Калуші та представників місцевих установ. Курсанти своїми певними, ядерними відповідями з агротехніки, зоотехнії, молочарства й інших ділянок нашого с.-т. життя доказали, що часу не прогайнували, а засвоїли собі цінні відомости, потрібні не лише кожному молочареві чи контрольорові молочности чи пак кооп. робітникові, але взагалі кожному рільникові. Крім цього курсанти дістали оцінку за переведену ними практично контролю молочности. Після обіду були члени курсу на молебні, що його відслужив о. Зарицький у парох. церкві, а відтак відбулася роздача свідоцтв, попереджена промовами делеґатів, які вказували на вагу праці над поправою господ. культури села, що чекає курсантів на місцях. З черги представник курсантів подякував установам за влаштовання курсу та прелеґентам за їхній труд, обіцяючи, що завдання своє розуміють і виконають його якнайкраще. Національним гимном покінчилося це рідке, дуже симпатичне свято. В курсі взяло участь 28 селян, покінчило його 26, у цьому 20 із калуського повіту, 2 із станиславівського, 2 із перемиського й 1 із Волині. Викладали на курсі: інж. П. Дубрівський, д-р Н. Рудницький, лік. вет. П. Кулиняк та інж. П. Шпаківський.

БУРШТИН.

Поклін Князеві Церкви. Дня 22. грудня м. р. уладжено в салі читальні „Просвіти" в Бурштині заходом українських товариств під проводом пароха о. Олександра

Гутковського академію з нагоди 70-ліття уродин Митрополита Андрея. Свято почалося торжественною Службою Божою, яку відправив о. радн. Гутковський з пос-служенням о. радн. Йосифа Марицького, о. Миколи Лесика й о. Емануіла Кордуби. Співав гарно бурштинський хор. До численно зібраних парохіян і гостей з оказії виголосив гарну проповідь о. Степан Паламар. По Службі Божій відспівано многоліттєвіє. Вечором у виповненій вщерть салі, прикрашеній килимами та портретом Ювилята, відбулася святочна академія. По відспіваній кантаті о. Гутковський привитав гостей і згадав про великі жертви, любов та діла Ювилята. Опісля добре підготовані хори з Липиці під управою о. Юрія Дубицького і з Бурштина під управою п. Миколи Сироти пописувалися вдатними продукціями. З великим захопленням вислухали присутні поеми Богдана Лепкого „В Храмі св. Юра", яку віддеклямував дуже гарно богослов Т. Любінець. Академію закінчив о. парох короткою промовою, після якої відспівано многоліттєвія та католицький і національний гимн.

РОГАТИН.

Кооперативний курс у Рогатині. Заходом Окружного Союзу Кооператив у Рогатині відбувся 6-тижневий кооперативний курс, який тревав від 15. листопада до 24. грудня м. р. В курсі взяло участь 57 осіб з цілої округи, а саме: Рогатин, Перемишляни, Ходорів, Галич. Відрадне явище, що багато курсантів на свій власний кошт вислали низові сільські кооперативи, оплачуючи їм прожиток у Рогатині і таксу за навчання. Виклади на курсі відбувалися в просторій салі Украінбанку рано і пополудні. Крім фахових предметів у програму курсу ввійшло українознавство, суспільна гігієна та в звязку з цим протиалькогольне питання. Науковий рівень курсу високий, бо управа подбала заздалегідь про місцевих прелегентів-фахівців. Викладали на курсі: адв. Р. Шемкірик (кооп. закон), д-р Гр. Дрогомирецький (кредитові кооперативи), д-р Онуфрик (суспільна гігієна), проф. В. Ратич (історія України), проф. Угрин (українська мова), проф. Ю. Каменецький (протиалькогольне питання) та директори О. С. К. п. Д. Хоптяк, дир. І. Порицько і В. Воробець. Курсанти скористали дуже багато, що виявилося при іспитах, які відбулися по закінченні курсу. Організація курсу була поставлена зразково. Управа подбала про помішкання курсантів та зорганізувала для них харчівню по дуже приступних цінах (15 зол. за обіди і вечері за 6 тижнів). В організації курсу найбільше праці, енергії та ініціятиви виявив дир. Д. Хоптяк, душа курсу, якому на цьому місці зовсім справедливо належиться признання. Курси дають не тільки фахове кооперативне знання, але й викладами з українознавства поглиблюють національну свідомість. Вони випускають не тільки ряди фахових кооператорів, але і просвітних робітників, яких так потрібно нашим селам. Удатний почин повинен заохотити О. С. К. в Рогатині до організації нових курсів, лише довших, хочби 3- або 6-місячних. К.

Популярно-наукові відчити Учит. Громади. Як попередніми роками, так і цього року веде Учительська Громада в Рогатині оживлену освітню діяльність Почавши від 10. листопада м. р. виголошено заходом Г-ви такі актуальні популярно-наукові реферати: проф. І. Вербяний: Новітні засоби війни, ч. І. і ІІ.; проф. М. Угрин: Українські Січові Стрільці; д-р Гр. Дрогомирецький: Абісинія; адв. Р. Шемкірик: Амнестійний закон; М. Водонос: Рідна Школа. Виклади відбувалися при світлинних образах. Крім викладів велике зацікавлення викликує т. з. живий часопис, у якому подаються найважніші події тижня, в увагою до українських прав. Референтами живого часопису є проф. В. Ратич, І. Вербяний та Ю. Каменецький. Як новину введено цього року правні поради, які перед кожним рефератом подає адв. Р. Шемкірик. Ці правні поради про найважніші актуальні закони (про віддовження села, закон про зобовязання та інші) дуже корисні. На відчитах публика виповнює салю по береги. Крім популярно-наукових викладів Учительська Громада організує ще наукові виклади для рогатинської інтелігенції. Відбуваються що два тижні, в суботу в год. 5-ій веч. З наукових рефератів виголошено такі: 1) радн. В. Кобринський з Коломиї: Музейництво. Цей реферат дав почин до вибору комісії для організації музею при Р. Ш. 2) Проф. Ю. Каменецький: Сучасна Італія. 3) Д-р Гр. Дмитрів: Психоаналіза Фройда. Наукові реферати і дискусійні. По рефераті численно зібрані гості в домівці Учит. Громади проводять час на гутірці при чаю та на читанні періодичної української преси.

СТАНИСЛАВІВ.

Панахиду за бл. п. М. Менцінського відправлено мин. суботи в каплиці оо. Редемптористів в год. 7.15 заходом трьох муз. станисл. товариств: „Станиславівського Бояна", Філії Муз. Інст. ім. М. Лисенка й муж. хору „Думка". Підчас панахиди співав муж. хор „Думка". На панахиді явилось гремільно станисл. громадянство, чим дало доказ, що завсіди шанує тих, які прославляють українське імя по широкому світі. Б. Л.

З дороги життя.

Милі несподіванки Різдва.

Було їх чим[illegible] цьому році. Передовсім погода: тепло, — на[illegible] тихі, несмілиі усмішки зимового сонця були для бідного, безробітного населення святочним дарунком, що певно більше його радував, як символічні магістратські ялинки, які розміщено на площах, освітлено жарівками, сподіючися, що бідні, обдерті, півголі, недужі, спрагнені й голодні ст[а]нуть довкола них і колядуватимуть від ранка до вечора.

Бідні ялинки стояли самотно на львівських бруках, пріли від електричних лямпок, відхали й тужили за своїм — місцем приналежности...

Були в тіс Різдва ще й інші зворушливі моменти. Родили їх життя і дійсність несли їх у світ телефони, телеграми й радіо.

Першою милою несподіванкою був дрібний, та якже дуже характеристичний епізод із судової розправи у Варшаві, про який я читав у сусідських часописах.

„В останній день перед Різдвом, коли предсідник трибуналу закрив засідання, а трибунал вийшов зі салі, наблизився до лави обвинувачених прокуратор Желенський із драматургом Зельверовичем, якому прокуратор дозволив вручити одному з обвинувачених, а саме Карпинцеві, карточку із святочними побажаннями. На карточці було написано в польській мові; „Вам, Пане Карпинець, та Вашим Товаришам трагедії в день Св. Вечері пересилаю побажання спокою і полекші. Олександер Зельверович — приятель людини".

Про око ніби ніщо. Та проте яке воно гарне, а у свому щирому жесті яке зворушливе, глибоке і людське! Кожне слово тут наче обсипане проміням Вифлеємської зорі.

Так, так! В часі святого егоїзму, зоольогічного націоналізму, кровожадного фашизму, божевільного гітлеризму і спаперизованого бандитизму заблукалася якась райська птаха: приятель людини.

Мав я ще один гарний момент тої днини.

Сів із рідньою до св. Вечері. Двоє дівчат, старенька, глуха тітка, подальше чорна кітка, що з огляду на прожитий вік та заслужений стан спочинку теж уважає себе за приналежну до нашої рідні. Ми зїли єрофору, помурликали собі побажання; замуркотіла й кітка.

Посідали за стіл. Настала тиша, а властиво хвилина такої тиші, як сказав поет, що дзвоном дзвонить і поневолі несе думки людини далеко, далеко, в країну молодих літ, молодих снів...

Дитина наставила радіо.

І на диво: поплило українське слово. Знайомий, глибокий мужеський голос з таким характеристичним матовошовковим тембром.

Говорив князь нашої Церкви, галицький митрополит...

Неодну його промову чув я. Та двічі в житті зробили вони на мене незвичайно глибоке вражіння.

Тямлю. Було це в першу неділю після заливу царською армією Львова. Не переборщуючи, можна сказати, що хто переживав у Львові перші дні російського наїзду, дні переполоху, жаху, розпуки і зневіри, для того спомин про появу Митрополита у Волоській церкві та його проповідь залишиться в памяті на все, як записана мармурова плита...

Серед своїх заляканих вірних та перед ворожим військом, що теж було в церкві, станув найвищий достойник греко-католицької церкви, станув як викований з граніту, гарний, незломний і незахитаний, як втілення стародавної „віртус романа", як велика постать на грані віків і подій, а якій недовго опісля довелось стати... царським вязнем і верстати шлях до суздальської манастирської тюрми...

Він закликав вірних молитися за свої родини, за ті міліони, які із зброєю в руці стоять проти себе, і за тих, що по цій чи по другій стороні, бо всі вони дивляться смерти у вічі... І закликав держатися кріпко своєї віри і всіх любити.

І в минулий понеділок враження слів митрополита було величезне.

Говорив і цим разом до людей сумних, до людей перетомлених, знеснажених, голодних і спраглих — справедливости...

Якже інакше рисувалася тепер його постать у моїй уяві. Старенький, знемощений переживаннями й журбою, недугою прикований до крісла, з очима вдивленими у незвісну даль... І в голосі тремтіла втома.

І на цей раз говорив у особливу хвилину, коли західна вітка українського народу станула на порозі нового етапу, чи, як дехто хоче, на нових дорогах.

І цей раз говорив про тверду віру та її силу для одиниці й народу.

І на цей раз візвав вірити у краще майбут[н]є.

Чи і це несподіванка?!

Тиберій Горобець.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ. двотижневик літератури, мистецтва, науки і громадського життя. Львів, січень 1936. Р. III. Ч. 1. Зміст: Михайло Островерха: Село, що було колись містом. — Українська „Студія" в Празі. — Шарль Ріше: Чи людина заслуговує на назву „розумної"? — Софія Парфанович: Дальматинська Мадонна. — Василь Барвінський: Дар недержавного народу державним — Модест Менцінський. — М. Пастернакова: Давня й сучасна пантоміна. — Мих. Рудницький: Весела ідея. — Замітки. — Три роки творчости Т. Шевченка. — Стефан Жеромський: Ананке — переклав о. б. — Р. Пашківський: Від „Пригоди в Гранд Готелю" до „Готелю Жоржа" — розмова з Нінною Кульчицькою. — Святочні листівки. — О. Б.. „Земля обітована". — На фонд літературної нагороди. — Літературний бім-бам. — Нові видання. — Летілко 40 сорок.

ВІСТНИК. місячник літератури, мистецтва, науки і громадського життя. Львів, січень 1936. Р. IV. Ч. 1. — Зміст: Евген Маланюк. Місячна соната. — Богдан Кравців: * * *. З еротик. — Вентура Гарція Кальдерон: Капрічіо. — Д-р Остап Грицай: Фенікс Еспанії (Льопе де Вега). — І. Солоневич: Росія в концентраційному таборі. — Капітан М. А. Пітерс: Пропаганда підчас війни. — Андре Моруа: Джозеф Конрад. — М. Островерха: Нова Італія. — О. Кей: На порозі нової доби. — Вол. Дорошенко: Микола Устіянович. — Дм. Донцов: Про баронів середновіччя і баранів з байки. — Немо: При дворі негуса. — М. Л.: З пресового фільму. — О. Теліга: Лист до Редакції. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ДА ЗЛУЧЕНЬНЯ! Беларуская рэлігійная часопісь. Вільня. Сьнежань 1935. Год IV. Нр. 12.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, неділя 29. грудня 1935. Р. XV. Ч. 52.

МІСІОНАР Пресвятого Ісусового Серця. Жовква, січень 1936. Р. XXXIX. Ч. 1.

Спис жертв

НА БУДОВУ ШПИТАЛЮ ІМ. МИТРОПОЛ. АНДРЕЯ.

Виказ XCVII.

Зложили: 2.000 зол. Марія Сосновська, Львів, як фундація ІІІ. памяткового ліжка, 250 зол. Тов. УКТОДІ, як задаток на IV. фунд. ліжко, 200 зол. д-р М. Дзерович, Львів, 134 зол. ред. „Мета", Львів (збірка), 100 зол. Тов. свящ. ім. Андрея, 70 зол. Марія Гіжовська, Львів, 53 зол. інж. В. Монастирський, Львів, 50 зол. нач. Ю. Русин, Львів, 30 зол. вінницький деканат, по 25 зол. Тов. „Боян", Збараж, о. Я. Чемеринський (збірка) і Романа Туринська, Львів, у роковини смерти брата, 19 зол. кооп. Кривенькe, 17 зол. церк. братство, Струтин Нижний, 15 зол. о. Ю. Левицький, Синевідсько Вижне, 14 зол. бобрецький деканат (двічі), по 12 зол. І. Кривецький, Львів (за портрети) й Учительська Каса, Львів, по 10 зол. о. І. Головкевич, Тейсарів, Самопоміч, Сороки Львівські, пар. ур. Вишенка, М. Грушкевичева, „Мол. Громада" й наук. кружок приґімн. Р. Ш., Станиславів та Бр. Бурачинський, Пятра, 8 зол. пар. ур. Збараж, по 7 зол. пар. ур. Любині, Новосілки й Кокотинці та П. Кавулева, Львів, по 6 зол. пар. ур. Підлисся й Сороки Щирецькі, по 5 зол. пар. ур. Григорів, Лукавиця Вижня й Бишки, о. В. Вірчак, Роздія та о. І. Гординловський, по 4 зол. пар. ур. Убиня й М. Гординська, Яворів, 2 зол. о. Я. Левицький, Львів.

1 дол. амер.: о. О. Пристай, Ельрідж.

У чеських коронах зложили: по 400: проф. Горбачевський, д-р М. Еліїв, д-р М. Кметь, по 200: д-р Белей, д-р Білик, д-р М. Малінський, д-р В. Наливайко та д-р М. Еліїв, по 100: д-р Оптинський і Тов. „Єдність".

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 10. січня год. 8. веч. „Пригода в Гранд Готелю".

Субота, 11. січня год. 8. веч. „Майор Варвара (прем'єра).

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
АПОЛЬО: „Додик на фронті" з Динщею.
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.
ВАНДА: „Імператриця Катерина"
ҐРАЖИНА: „Епізод" із Павлею Веселі.
(Ґрета Гарбо) та „Революція сміху".
КАСИНО: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
КОЛИСЕЙ: „Княжна Огара", ревія „Позич мені два золоті".
КОПЕРНИК: „Весела розвідка" та Боксерський меч Макса Бера з Дж. Люїсом.
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Не відходи від мене!" (Ел. Бергнер.
МУЗА: „Ти ввесь мій світ".
НАКС: „Королева Христина" з Ґретою Ґарбо.
ПАЛЯС: „Любовні маневри".
ПАН: Сеанок і додатки.
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Мавс".
СОНЦЕ: „Жовтий князь", ревія „Сватання на рати".
СВІТ: ревія Маріонеток і фільма „Цілуй мене ще" з Анною Ондра.
СТИЛЕВЕ: „Остання серенада" та ревія.
ТЕНЧА: „Весела вдова" та Хор і балалайки.
ТОН: „Жінка з оголошення" із Фдіром і Флапом.
УТІХА: „Червона дама" і ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонічко" (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Пятниця, 10. січня 1936.

Відень (506-8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.30 Солісти, 19.30 Оперетков! пробоєвики, 21.20 Концерт на форт. і орх. Брамса, 22.10 Вечір болгарської музики, **Братислава** (298,8) 20.10 Форт. рецітал, 21.00 Словацька фільг. орх., **Прага** (470 2) 12.35 Сальон. квартет, 16.10 Сальон. музика, 17.30 Секстет с-дур Бетовена, 20.00 „Егмонт" траг. Гетого, **Париж** (1648) 13.15 Концерт симф. орх., 21.00 Спів, 21.45 „Ля тімбале д' аржан" ком. опера Васера. **Білгород** (437,3) 11.30, 16.20, 20.00 Концерт, **Берлін** (356,7) 17.00 Розр. музика, 22.30 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18.00 Брамсові варіяції на тему Генделя, 21.00 Танк. музика. **Ляйпціґ** (382,2) 16.30 Пісні Шуберта та Вольфа, 20.10 Оперет. пробоєвики, **Мінхен** (405,4) 17.00 Солісти, 21.00 Дрезденський квартет, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Квінтет, 19.30 Опера. **Міляно** (221,1) 13.10 Камер. орх., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 20.35 Військ. орх., 22.15 Вок. концерт (хор італ. співаків).

Субота, 11. січня 1936.

Відень (506,8) 15.15 Концерт хору, 19.30 Муз. всячина, 22.10 Пісні й арії, 22.20 Польські пісні віддсп Зуз. Карін (сопр.), **Братислава** (298,8) 19.50 „Циганський барон" оп. І. Штравса, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Сп. рецітал, 18.05 Триста літ форт. музики. **Париж** (1648) 13.15, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, 21.45 „Етієн Марсель" оп. Сен-Саенса, **Білгород** (437,3) 12.00 Концерт, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Вес. концерт, 18.15 Тріо, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. танки та пісні, 19.00 Концерт військ. орх., **Ляйпціґ** (382,2) 18.45 Вес. словно-муз авд., 20.10 Звуковий альбом, **Мінхен** (405,4) 14.20 Вес. концерт, 18.20 Шопенові твори, **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. рецітал, 15.00 Легка музика, 17.45 Сольо на тарогато, 18.35 Нар. пісні в супр. циг. орх., **Міляно** (221,1) 11.30 Популярна музика, **Рим** (420,8) 13.10 Муз. всячина. 20.35 „Неро" оп. Масканія.

Львівське радіо.

Пятниця, 10. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція. 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. деннк, 12.15 Легенда про Юсусову Ялинку. 12.40 Сальон. музика. орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Фантастичний світ у музиці, з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Орхестра: у прогр. 5 українських пісень, 16.45 Для дітей: Хвилина питань, 17.00 Репортаж із зоол. музею: В ентомольогічній робітні, 17.15 Поезії Йос. Вітліна, 17.20 Спів. рецітал у супр. форт., 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Камер. концерт, 18.30 Прогр. скринька, 18.40 Сусп. хвилина, 18.45 Спів. рецітал Марії Фалькенберг (мецосопр.) у супр. форт., 19.00 Фейл.: Зайві вартости, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.45 Спорт. вістки, 19.40 Сніговий комунікат, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами радія, 20.00 Легка пісонька з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Оригін. і парафразований вальс Л. Мінцера, 21.30 „Ля серва падроне" (Наймичка-пані) оп. Перголезія, 22.20 Китайський флет — камер. симф. на 14 сольов. інструментах і сопран (Марія Фегер Питаві), 22.40 Танк. музика.

Субота, 11. січня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт камер. орх., 13.00 Хвилина Падеревського з гр. пл., 13.15 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 14.30 Польські ритми — камер. орх., 15.00 З геройських днів, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт Юрандового хору, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Твори на цитру, 16.30 Техн. скринька, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Із тайн столиці: Романтична ніч, 17.15 Новини з гр. пл., 17.45 Пявка, 17.50 Городно та Давидгородок, 18.00 Вес. авд. для дітей, 18.30 Огляд видань, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Популярна музика з гр. пл., 19.00 Вечорі літер. памятника — виг. ред. Кардо Курилюк, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Гете — тема для музиків, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Зима, 21.30 Гумор, 22.00 Клясично, а всеж новочасно — радіопопурі Вікт. Грубого, 22.05 Танк. музика.

Радіокутик.

КАМЕРАЛЬНІ КОНЦЕРТИ.

10. січня „Польське Радіо" надає два цікаві концерти камеральної музики. В год. 18.00 піяніст Лефельд і віольончеліст Ліфан виконають сонати майстрів XVIII ст., а саме — Баха і Льокателлі. В год. 22.20 — перший раз буде виконаний цілком новочасний твір Тоха „Китайська флейта". Це — симфонія на камеральну орхестру і сопранове сольо.

Подяка.

Прибиті горем по смерти невіджалованої памяти Жінки, Мами і Бабки Юлії складаємо сердечне Спаси-Біг: Всім добрим сусідам за те, що відвідували бл. п. Юлію у її важкій недузі та з християнською посвятою віддали останню поміч. Дякуємо Всч. о.Валіховському та Всч. о. Дзвбієві за відведення на місце вічного спочинку та християнське похоронення тлінних останків, зокрема Всч. о. Ваіховському за будуючі і сердечні слова розради, виголошені в прощальній промові на могилі. Всеч. о. кап. Колянковському за відправу поминального Богослуження.

Дякуємо Їх Преосвященству Кир Івановi за переслані нам щирі слова співчуття.

Дякуємо всім Приятелям і Знайомим за устні та письменні вислови співчуття в нашому горі та за чисельну участь у похоронах.

Зокрема дякуємо Вп. дир. Мудрикові, інж. Хроновятові та інж. Лукашевському за те, що не пожалували труду та приїхали зі Львова, щоби нас піддержати на дусі та взяти участь у сумних обрядах похорону і поминального Богослуження. Дякуємо теж Вп. п. Нач. Трачеві за поміч при полагодженні похоронних заходів.

Дякуємо орхестрі Т-ва „Зоря" у Станиславові за відігравння похоронних пісень.

Вкінці дякуємо п. Д-рові Гробельному за його заходи вдержати якнайдовше при житті Дорогу нам Покійницю.

Михайло, Андрій, Нуся і Лідія Палії.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.28—5.30.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від	до
Жито Стандарт І.	12.75	13.00
Жито Стандарт ІІ.	12.50	12.75

Інші курси без змін.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Українського Лікарського Товариства відбудуться у Львові дня 25. січня 1936 р. в год. 18. в домівці Товариства при вул. Підвалля ч. 7/І. з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 2) Звіт Виділу. 3. Звіт Контрольної Комісії. 4) Дискусія над звітами. 5) Вибір нової Управи і Контр. Комісії. 6) Внески і запити. Якщо в означеній годині не прибуде достаточна скількість членів, то Збори відбудуться годину пізніше при кожній скількости членів з тим самим порядком нарад. У Львові, 6. січня 1936 р. **Д-р Я. Малис** секретар. **Д-р Т. Е. Бурачинський** голова.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.